

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
Η ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Ούτε τώρα;

ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ η ελληνική κυβέρνηση συμμερίζεται την παγκόσμια ανησυχία για τις εξελίξεις στη Σοβιετική Ένωση και, όπως δηλώνει, τις «παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή».

ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ αυτές πολλά παίζονται στη διεθνή σκηνή και ιδιαίτερα στην Ευρώπη και τα Βαλκάνια, στον άμεσο περίγυρο της χώρας μας, όπου από καιρό έχουν συσσωρευθεί τα σύννεφα της αναταραχής, που δεν αποκλείει και την ένοπλη σύγκρουση με ανυπολόγιστες συνέπειες.

Η ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ των κομμουνιστικών καθεστώτων στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η ένταση της Γιουγκοσλαβία και ο πόλεμος του Κόλπου δημιούργησαν ήδη μια νέα τάξη πραγμάτων, την οποία έσπευσε να εκμεταλλευθεί η Τουρκία, προκειμένου να αναβαθμίσει το ρόλο της και να διεκδικήσει.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ διόλου τυχαίο, λοιπόν, που η Αγκυρα τηρεί σκληρή και άκαμπτη στάση στο Κυπριακό, ανατρέποντας την αρχική αισιοδοξία που είχε επικρατήσει στην Αθήνα και την Αγκυρα μετά την επίσκεψη του Αμερικανού προέδρου Τζορτζ Μπους και την πρωτοβουλία του για διεθνή διάσκεψη.

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ του πρωθυπουργού Κ. Μητσotάκη προς τον Τούρκο ομόλογο του Μ. Γιλμάζ, που αποσιπάματα της δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα, διαλύει και επίσημα την αρχική αισιοδοξία, καθώς προκύπτει ότι δεν υπάρχουν από την τουρκική πλευρά «συγκεκριμένες και λογικές προτάσεις» όσον αφορά το προσφυγικό και την εδαφική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ του κ. Μητσotάκη γίνεται σαφές ότι είναι αδύνατη η προσέγγιση Ελλάδας και Τουρκίας και μάλλον ναυαγεί η συνάντηση με τον Τούρκο πρωθυπουργό στο Παρίσι.

ΜΕ ΟΛΑ ΑΥΤΑ τα δραματικά δεδομένα στην παγκόσμια σκηνή και άμεσα στη γειτονία μας, τι άλλο περιμένει η κυβέρνηση για να αναλάβει την πρωτοβουλία μιας συνεννόησης με τα άλλα κόμματα, έστω για την ανταλλαγή απόψεων.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ είναι περισσότεροι από ορατούς, καθώς υπάρχουν και απειλές που υπαγορεύουν πανεθνική επαγρύπνηση.

ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΝΟΗΤΟ λοιπόν να επιμένει ο πρωθυπουργός στη θέση ότι την εξωτερική πολιτική την ασκεί η κυβέρνηση. Και βεβαίως την ασκεί, αλλά με βάση μια εθνική στρατηγική που επιτέλους πρέπει να αποκτήσουμε με πανεθνική συνεννόηση. Περιθώρια αναβολής δεν υπάρχουν.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 8, 105 61 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3242071-79, ΤΕΛΕΞ 216879
ΤΕΛΕΦΑΞ: 3242418 & 3232057
Εκδότης: ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής: ΣΕΡΑΦΕΙΜ Δ. ΦΥΝΤΑΝΙΔΗΣ
Αρχισυντάκτης: ΣΤΑΥΡΟΣ Φ. ΑΠΕΡΤΗΣ
Φωτοσύνθεση - Μοντάζ: Γ. ΤΣΙΒΕΡΤΗΣ Α.Ε.
Κολοκοτρώνη 8 - ΤΗΛ. 3242071
Ιδιοκτήτρια: Χ. Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.
ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ: Τσιμωκή & Κούσκουρα 7
Τηλ. κέντρο 234-244 (4 γραμ.), Θεσ/νίκη
FAX 234534. Τηλέτυπο 412410 & 418353
«ΑΠΑΡΧΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, αλλά, μερική ή ολική, ρημάτων ή, κατά παραφροση ή βλαπτική απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, μηχανικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νομική 238/1970, 4301/1979, Ν. 100/1975, Ν. 3565/1956 και 4254/1962 και κανόνες του διεθνούς δικαίου»



Του ΔΙΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΜΝΙΤΣΗ



Όσοι, επηρεασμένοι προφανώς από το κλίμα της εποχής, έσπευσαν να χαρακτηρίσουν το εν εξελίξει στρατιωτικό πραξικόπημα στην ΕΣΣΔ κίνημα κάποιων «μετανόητων κομμουνιστών», θα 'ταν καλό να διαβάσουν τα διαγγέλματα των πραξικοπηματιών (δημοσιεύτηκαν ανούσια στο χθεσινό «Ριζοσπάστη»): Ούτε λέξη για «σοσιαλισμό» και τί συναφή!

Απεναντίας, περισεύουν οι αναφορές περί σωτηρίας της πατρίδας, αποκτάστας του γοήτρου της στη διεθνή σκηνή, αναβάθμισης της στο διεθνή κατεταγμένο εργαίο, «πάταξης της αναρχίας και αποκατάστασης του νόμου και της τάξης».

Και η κορονίδα: «Οι υποτεταγμένοι την ιδιωτική πρωτοβουλία, παρέχοντας σ' αυτήν τις απαραίτητες ευκαιρίες για την ανάπτυξη της παραγωγής και των υπηρεσιών».

Ρωσία - Ρώσων - Χριστιανών, δηλαδή. Οντως, το 1991... κάθε άλλο παρά 1918 είναι... Ο ιός

Σενάρια...

Οι εκτιμήσεις για το τι συμβαίνει στη Σοβιετική Ένωση δίνουν και παίρνουν. «Σταλινικό πραξικόπημα» λένε οι μεν, «αποκατάσταση αξιοπρέπειας» οι δε. «Στρατιωτική νομενκλατούρα», «αγροάνθρωποι» άλλοι. «Το περιμέναμε... αλλά αιφνιδιαστήκαμε» οι Αμερικανοί. Κάποιοι σαν τον Μιτράνη διατηρούν επιφυλάξεις ή βιστικοί σαν τον Κολ, υπερκερούν τον Μπους για τα προστάτος κερκείμενα. Ακόμη και ο «Μιχάλη, βγες» που ακούστηκε και μάλιστα δυνατά, δεν φαίνεται να έσβησε τελείως. Όπως και να 'χει, οι συσχετισμοί, η κατάσταση στις Δημοκρατίες και στην οικονομία είναι το κλειδί. «Εσκασάν» και τα πρώτα

μέτρα των ΗΠΑ και της ΕΟΚ. Να πούμε λοιπόν «κοντός ψαλμός αλληλοΐα», στη γλώσσα της... ορθοδοξίας. Εκτός και αν... μας προέκυψε πραξικόπημα σιρίλλ...

Προσέκρουσε...

Και «απέλιξε ο υπουργός... Κουτελιδάκης». Ο «σκληρός» της Κατεχάκη παραιτήθηκε ύστερα από έντονη παρασηνολογία, άμεσα μετά την απομάκρυνση του Γ. Βασιλιάδη.

Ο νέος υπουργός, Θ. Αναγνωστόπουλος δεν είχε παρακάσει να τον ενημερώσει για θέματα που μόνο εκείνος (!) γνώριζε. Και φαίνεται ότι ο υπουργός το σκέφτηκε πολύ για να κάνει δεκτή την παραίτησή του, αφού μόλις χθες το αποφάσισε. Φυσικά, το παρασκήνιο συνεχίζεται όσο ο κ. Αναγνωστόπουλος... ετοιμάζεται να απορροισεί. Ετσι είναι αυτά τα πράγματα. Παρασκήνιο και κόντρα παρασκήνιο, όσπου έρχεται η ώρα να... προσκορπίσει στα γεγονότα.

Και είναι και αιχμηρά τα άτομα... Κ.ΚΥΡ.

Εκπληξη

Και μια εκπλήξη από το χθεσινό «Ριζοσπάστη»: Ο ανταποκριτής του στη Μόσχα, Γιάννης Λίτσος, σ' ένα άρθρο του φανερά «εκτός γραμμής», έγραψε μεταξύ άλλων: «...είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι, στο κατόφει του 21ου αιώνα, τα οικονομικά, κοινωνικά και οποιαδήποτε άλλα προβλήματα είναι δυνατό να λυθούν με έδακτους νόμους, με τεθροασιμένα και όχι με δημοκρατικές διαδικασίες».

Πώς ξέφυγε ο... βέβηλος; Γ.ΚΑΡ.

Επιδημία

Μετά τον Μιχαήλ Γκορμπάτσοφ «αθβένους» και εξαφανίστηκε και ο Αλεξάντρ Μπερμίντινι.

Η επιδημία που εξαφανίστηκε στη στελέχη της νόμιμης σοβιετικής ηγεσίας λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις. Και δεν χαρίζεται ούτε και στην επικρατούσα τον οκτώ τον πραξικοπημάτων. Επληξ χθες και τον πρωθυπουργό Παβλόφ και το στρατηγό Γιάφκο. Από τους οκτώ, δηλαδή, στο δεύτερο 24ωρο αρρώστησαν δύο.

Αλλά, βέβαια, όπως ανακοίνωσε και το ΚΚΕ, τα διαδραματιζόμενα στην ΕΣΣΔ εκτιμώνται θετικά «στο βαθμό που οι τελευταίες εξελίξεις αποκαστήσουν τη λειτουργία των ΗΠΑ και της ΕΟΚ. Να πούμε λοιπόν «κοντός ψαλμός αλληλοΐα», στη γλώσσα της... ορθοδοξίας. Εκτός και αν... μας προέκυψε πραξικόπημα σιρίλλ...

Ανάλυση

στα γεγονότα Αυτοκινητικές οδομαχίες

Ο ΣΤΑΘΕΡΟΣ εβδομαδιαίως απολογισμός νεκρών και τραυματιών από το χρόνο ανοιχτό μέτωπο του νεότερου εμφύλιου πολέμου μας στις εθνικές οδούς (32 νεκροί μόνο στην τελευταία εορταστική έξοδο) ήταν εύλογο ερώτημα για τη δημοσιογραφική έρευνα που διεξήγαγε η «Ε», αναφορικά με την άγνοια των κανόνων οδικής κυκλοφορίας, που μας παραδέρνει.

Επιβεβαιώνεται έτσι ακόμη μία φορά, ότι το πρόβλημα αρμονικής ένταξης της χώρας στους ρυθμούς της σύγχρονης Ευρώπης δεν είναι κυρίως πολιτικό, αλλά πρόβλημα αγωγής, καλλιέργειας και γενικότερης παιδείας. Προχθερο πρόσφατο παράδειγμα, τα καρπούζια, που επιστράφηκαν άναυλα από τις γερμανικές αγορές, επειδή ήταν διαποτισμένα με καρκινογόνα φυτοφάρμακα, τα οποία αφειδώς διασκορπία κάθε άεστος καλλιεργητής της παντέρμης ελληνικής γης.

Συνέβη κάποτε να φιλοξενήσω τον πρόδρο μωγάλη γερμανικής ασφαλιστικής εταιρείας. Και θυμάμαι, πως, σ' όλη τη διαδρομή, καθ' οδόν προς Δελφούς, είχε κατακοκκινίσει από τρόμο και οργή, βιώνοντας ταξίδι σε ελληνική εθνική οδό. Η εταιρεία του δεν θα ήταν ποτέ διατεθειμένη να ασφαλίσει ελληνικό αυτοκίνητο, ούτε και με το πιο ασχρκερές ύψος ασφαλιστρού. Γιατί, και

πάλι, η επιχείρηση να αντιμετώπιζε βέβαιη χρεωκοπία. Του εξήγησα ότι, μ' όλα ταύτα, πολλές ασφαλιστικές εταιρείες ανθίζουν κερδοφόρα στον τόπο μας. Έχουν την αμέριστη συμπαράσταση των ασφαλισμένων, που παραλείπουν να δηλώνουν τις ζημιές που προκαλούν, δίχως να γίνουν αντιληπτοί, ενώ, όταν υποχρεώνονται να δώσουν τα στοιχεία της ασφαλιστικής τους κάλυψης, αρχίζει ένας ατέρμονος δικαστικός αγώνας, με βέβαιη τη δικαστική αποδοχή της βασιμότητας της ένστασης για συντρέχον πείσισμα του ενάγοντα οδηγού, έτσι που τελικά να συμφιζονται οι αμοιβαίες ζημιές, αδάπανα για τις εκατέρωθεν ασφαλιστικές εταιρείες.

Μετά την εύκολη τούτη επίδειξη ευφύιας της φυλής, είχα τη λαμπρή ευκαιρία να του τονίσω, πόσο αβάσιμη ήταν η θεωρία του Φανερμάγερ, που και στην εποχή μας αναμασούν κάποιοι κακεντρέχεις και πικρόχοι, για τη δήθεν διακοπή της σταθερής συ-

νέχειας και μεταλαμπάδεσης της ελληνικής αγωνιστικής παρουσίας. Του θύμισα τον μύθο της συνάντησης του Οιδίποδα με τον άγνωστο σ' αυτόν πατέρα του Λάιο, τη βίαιη φιλονικία τους για το οδικό προβάδιο, που κορυφώθηκε στην τραγική πατροκτονία. Και, τονίζοντας, πόσο πιστοί έχουμε μείνει στη σπαρτιάτικη παράδοση «άμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες» (=εμείς θα γίνουμε πολύ καλύτεροι, επαυξάνοντας τις επιδόσεις!), τον ανάγκασα να παραδεχτεί ότι όντως συνεχίζουμε τη λαμπρή ιστορική παράδοση και μάλιστα επαυξάνουμε, αφού ήδη το κεντρισμένο φιλότιμο για την οδική προτεραιότητα δεν αρκείται σε ακραία φαινόμενα πατροκτονίας, αλλά έχει αναβηί σε σταθερή πρακτική παιδοκτονίας, συζυγοκτονίας, συγγενοκτονίας, ου μίν αλλά και αυτοκτονίας.

Ο ΠΩΣΔΗΠΟΤΕ, οι ελληνικοί δρόμοι προσφέρονται στους κοινωνιολόγους ως το καλύτερο δείγμα έρευνας των σύγχρονων τάσεων που καταπέζουν την ψυχή και το υποσυνείδητο των ατόμων, δηλοποιώντας συνάμα και τον χαρακτήρα της νεοελληνικής κοινωνικής διαπάλης.

Το πρώτο χαρακτηριστικό, που είναι αντιληπτό και με γυμνό οφθαλμό, δίχως να απαιτούνται ιδιαίτερες κοινωνιολογικές σπουδές και ενσυχολήσεις, εντοπίζεται ασφαλώς στη σταθερή πίστη και προσηλωση των Νεοελλήνων στη βρετανική επιρροή. Ο Ελληνας οδηγός είναι διαποτισμένος από τα βρετανικά πρότυπα: Οδηγεί πάντα στην αριστερή λωρίδα της κατεύθυνσης του δρόμου που ακολουθεί. Και φυσικά προσπερνά τους προπορευόμενους αφελώς από τα δεξιά τους. Τις παρθεότερες φορές, δίχως φωνητική προειδοποίηση με το αντιστόμο φανάρι του αμαξίου, έτσι που να μη σπατάλη την πολύτιμη ηλεκτρική ενέργεια της ματαρίας του, διαγεύδοντας με τον πεισιτότερο τρόπο τις κακολογίες, πως τάχα ο Ελληνας διακρίνεται για την αλόγιστη σπατάλη του.

Τις κακολογίες, βέβαια, δεν αποφεύγει σε βάρος του ο μέσος οδηγός, αφού μερικοί κακεντρέχεις λένε ότι ο κάθε νεόπλοτος, αφού ξηλάσπωσε από τη μιζέρια, εκτονώνει ήδη τις παλιές αριστερές εξάρσεις του στη σταθερή αριστερή πορεία πάνω στους αστικούς και εθνικούς δρόμους. Ετσι, μόνο, εξηγείται η ανυποκρίτη αποστροφή του Νεοελλήνα προς κάθε μέτρο ασφαλείας. Προδήλος, οι σχετικοί κανόνες έπνυνον απεχθείς μνήμες από τα μέτρα ασφαλείας παλαιότερων εμφύλιων πολέμων. Για τον λόγο τούτο η απόσταση ασφαλείας μεταξύ αυτοκινήτων στις ανά την επικράτεια οδικές αρτηρίες είναι αγαθό σε ανεπάρκεια. Αντίθετα, καθώς τρέχεται με 120 χιλιόμετρα την ώρα, και φυσικά δίπλα στ' αριστερά κυκλοδόμενα των κατ' ευφημισμό ελληνικών αυτοκινήτοδρόμων, έντρομο βλέπετε στον καθρέφτη το αναβοσβήσιμο των προβολέων του αυτοκινήτου που έπειτα σε απόσταση ενός, το πολύ δύο, μέτρων, και με ταχύτητα απότομα επιβραδυνόμενον εκατόν σαράντα χιλιόμετρον.

Μουζικοί
Και τώρα τι θα κάνουμε μ' αυτό το λαό που προτιμά να κυβερνηθεί όχι από τα τανκς αλλά από τη «Φιλιππινέζα του Μπους»; (Κατά τη διατύπωση της εφημερίδας που «πρέπει να στηρίξουν οι δημοκράτες»). Δεν κατάλαβε ότι κερμα φορά και τα τανκς, όπως ο ίδιος άλλωστε, είναι «τάνα από τους θεσμούς»; Μουζικοί ήταν πάντοτε. Δ.Κ.

Μουζικοί
Και τώρα τι θα κάνουμε μ' αυτό το λαό που προτιμά να κυβερνηθεί όχι από τα τανκς αλλά από τη «Φιλιππινέζα του Μπους»; (Κατά τη διατύπωση της εφημερίδας που «πρέπει να στηρίξουν οι δημοκράτες»). Δεν κατάλαβε ότι κερμα φορά και τα τανκς, όπως ο ίδιος άλλωστε, είναι «τάνα από τους θεσμούς»; Μουζικοί ήταν πάντοτε. Δ.Κ.

Μουζικοί
Και τώρα τι θα κάνουμε μ' αυτό το λαό που προτιμά να κυβερνηθεί όχι από τα τανκς αλλά από τη «Φιλιππινέζα του Μπους»; (Κατά τη διατύπωση της εφημερίδας που «πρέπει να στηρίξουν οι δημοκράτες»). Δεν κατάλαβε ότι κερμα φορά και τα τανκς, όπως ο ίδιος άλλωστε, είναι «τάνα από τους θεσμούς»; Μουζικοί ήταν πάντοτε. Δ.Κ.

Πριν 30 χρόνια... σαν σήμερα ...Πριν 60 χρόνια

- Η Λευκωσία επισμαινει στον Αμερικανό υφυπουργό Εξωτερικών Μπούλς, που επισκέπεται την Κύπρο, ότι εμένει στο αναφαίρετο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης.
- Εμπρηστικά άρθρα στον τουρκικό Τύπο, για ελληνικές προθέσεις ενσωμάτωσης της Ιμβρού και Τενέδου. Φόβοι ότι ετοιμάζεται πογκρόμ σε βάρος του ελληνικού πληθυσμού.
- Σε προεκλογική συγκέντρωση της ΕΔΑ στην Αθήνα, οι ομιλητές στρ. Αυγερόπουλος, Η. Ηλιού και Α. Κύρκος, επισμαινουν τον κίνδυνο «εκτροπής».
- Βραβιά Μ. Θεοδωράκη στο «Νέο Θέατρο» της Πατρίδας, με «Επιτόκη», «Πολιτεία», «Αρχιπέλαγος», «Ομορφιά πόλη», «Αποτάκτες».
- Η Δύση δηλώνει ότι θα αναγνωρίσει τα σύνορα της γραμμής Οντερ - Νάισε, αν η Α. Γερμανία προχωρήσει σε μέτρα φιλελευθροποίησης.
- Η κυβέρνηση διαφεύδει ότι υπάρχουν ελλειμματικά προϋπολογισμοί, όχι όμως και ότι θα περικόψει κατά 6% τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων.
- Απαγορεύονται οι διαφημιστικές πινακίδες και τα πανό στο κέντρο της Αθήνας. Επιτρέπονται στις άλλες περιοχές, με περιορισμούς στο μέγεθος και το σχήμα και με άδεια της Αστυνομίας.
- Αναβάλλεται η αεροπορική σύνδεση με το Βελιγράδι, μέσω Ιωαννίνων, λόγω κακής κατάστασης του αεροδρομίου της πόλης.
- Εξεγείρονται, λόγω της οικονομικής κρίσης, χιλιάδες άνεργοι στην Πεννυλαβία. Κίνδυνος για αματοχουσία. Συγκαλείται εκτάκτως το Κογκρέσο.



Του ΚΩΣΤΑ Ε. ΜΠΕΣ